VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

26.10.2022

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

E-mail sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE DIGITAALISEN ALUSTATALOUDEN TOIMIJOIDEN TIEDONANTOVELVOLLISUUTTA VEROTUKSEN ALALLA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI (HE 225/2022 VP)

Esityksessä ehdotetaan, että digitaalisen alustatalouden toimijoille eli alustaoperaattoreille säädettäisiin velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle tietoja alustalla toimivien henkilöiden ja yritysten saamista myynti- ja vuokratuloista.

Ehdotetuilla säädöksillä pannaan täytäntöön direktiivi, jonka tarkoituksena on parantaa veroviranomaisten tiedonsaantia digitaalisten alustojen välityksellä harjoitetusta kaupallisesta toiminnasta. Direktiivin tarkoituksena on lisäksi parantaa jäsenvaltioiden hallinnollista yhteistyötä ja tietojenvaihtoa verotuksen alalla.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää lakiesitystä kannatettavana ja puoltaa esityksen hyväksymistä, koska se parantaa verovalvontaa.

Sääntelyn on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Uuden sääntelyn edellyttämä tietojen ilmoittaminen ja kerääminen verotusta varten on uutta erityisesti sellaisille alustatalouden toimijoille, jotka välittävät tavarakauppaa. Vaikka ensimmäinen ilmoitus pitääkin antaa vasta vuoden 2024 puolella, tietojen kerääminen pitää aloittaa jo vuoden 2023 alussa. Lain pikainen voimaantulo voikin aiheuttaa tahattomia laiminlyöntejä ilmoitusvelvollisille. Oletettavasti Verohallinnon ohjeet eivät myöskään ole käytettävissä vielä vuoden 2023 alussa.

Ilmoittamisen laiminlyönnistä seuraa esityksen mukaan verotusmenettelylain 22 a§:n mukainen laiminlyöntimaksu. Kyseinen lainkohta antaa sinänsä viranomaiselle harkintavaltaa laiminlyöntimaksun kohtuullistamiseen ja mahdollistaa myös sen, että

maksu jätetään kokonaan määräämättä. Kokemus on kuitenkin osoittanut, ettei tällaista tapauskohtaista harkintaa käytetä aina kun siihen olisi perusteita.

Koska lainvalmistelu on venynyt ja lakia esitetään tulevaksi voimaan jo vuoden 2023 alusta, esittääkin Veronmaksajain Keskusliitto laiminlyöntimaksun määräämisen edellytyksiin muutosta vuodelle 2024.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että voimaantulosäännökseen lisätään lainkohta, jonka mukaan verotusmenettelylain 22 a§:n mukainen laiminlyöntimaksu määrätään vuoden 2023 aikana välitetyistä myynneistä vain, jos laiminlyönti osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta velvollisuudesta ilmoittaa tietoja.

Lisäyksen myötä ilmoitusvelvolliselle ei määrättäisi laiminlyöntimaksua esimerkiksi tilanteessa, jossa vuodelta 2023 ilmoitettavat tiedot eivät kattaisi koko vuotta sen vuoksi, että järjestelmä ei ole ollut valmis vielä vuoden 2023 alussa. Vastaavanlainen säännös on tulorekisterin voimaantulosäännöksessä myöhästymismaksusta (Laki tulotietojärjestelmästä).

Päivi Kaari
johtava verojuristi